

עיתונות המחתרת בגטו ורשה אודות גירוש יהודים מערים ברחבי

פולין להשמדה

מעמק הבכא

ז'שוב (Rzeszów). לאחר שהוטל על היהודים כופר של מיליון זלוטי בעוון "לכלוך העיר", נדרשה האוכלוסייה לסלק את כל חובותיה למדינה ולעיר בעבור מסים, גז וחשמל ולסלק גם את כל חובותיה לאזרחים מאז שנת 1933. על המתחמקים ממילוי פקודה זו איימו בעונש מוות. ההתרוששות הגדולה של העיר מנעה את הביצוע. ב-24 ביוני, במועד שנקבע באותה הוראה, רצחו הגרמנים 17 יהודים. מושל הנפה בחר אישית בעשרה חברי היודנרט בנפה, חמישה חברי היודנרט של ז'שוב ובשני שוטרים. ההוצאה להורג נערכה בפומבי. הידיעות האחרונות מספרות שבעיר התחילה "אקציה". מגרשים אלפי יהודים "לכיוון לא-נודע". פרטים חסרים. ראוי לציין כי בסילוק הכופר עזרו הפולנים המקומיים ליהודים ואספו ביניהם 100,000 זלוטי.¹

מלאווה (Mława). במחצית יוני רצחו אנשי הס"ס 50 יהודים. ביניהם כמה מחברי היודנרט ושוטרים. התירוץ – הללו ניהלו הברחות בקנה מידה רחב (הם עצמם תיווכו בביצוע ההברחות ועזרו למבריחים). כעבור ימים אחדים נרצחו למעלה מ-40 איש, על כי "התאבלו וביכו יותר מדי את אלה שנורו קודם לכן" (!).²

אולקוש (Olkusz). במחצית מאי כינסו הגרמנים את כל האוכלוסייה (כ-5,000 נפש) ונעלו אותם בגימנסיה המקומית. במשך שלושה ימים לא קיבלו הנצורים שם לחם ואפילו לא מים. לאחר מכן שולחו כולם ל"מקום בלתי-ידוע". גם כאן גילתה האוכלוסייה הפולנית שבמקום הרבה לב לאומללים וסיפקה להם לחם וארוחות צהריים.³

¹ עיר במחוז לבוב בה חיו לפני המלחמה כ-12,000 יהודים. הגירוש ההמוני של יהודי ז'שוב להשמדה התרחש ביולי 1942. ראו: Zbigniew K. Wójcik, *Rzeszów a latach drugiej wojny światowej* (Rzeszów-Kraków: Instytut Europejskich Studiów Społecznych w Rzeszowie, 1998), pp. 155-161.

² במלאווה, מחוז ורשה, חיו לפני המלחמה כ-5,500 יהודים. ההוצאות להורג המתוארות כאן התרחשו ב-4 ביוני 1942. קבוצה של שוטרים וחברי יודנרט הוצאו להורג בתלייה בנוכחות כל תושבי הגטו. הנימוק היה – אי-מילוי הוראות הגרמנים.

³ באולקוש, מחוז קיילצה, חיו לפני המלחמה כ-2,700 יהודים. האקציה באולקוש התחילה ב-10 ביוני 1942. יהודי העיירה שולחו לאושוויץ.

זלוב (Zelów). במחצית יוני גירשו הגרמנים את האוכלוסייה המקומית "לכיוון בלתי-
ידוע".⁴

וואז'נה (Ważna) - - - (גליציה המזרחית). גם כאן ביצעו הגרמנים "עקירה" וגירשו
את כל האוכלוסייה היהודית "לכיוון בלתי-נודע". בעת האקציה נפלו קרבנות רבים.

(ידיעות*, 10 ביולי 1942)

*עיתון של תנועת דרור- החלוץ

מקור: דניאל בלטמן (עורך), *גטו ורשה - סיפור עיתונאי*, יד ושם, ירושלים 2002, עמ'
415-416.

---

⁴ עיירה במחוז לודז' שבה חיו לפני המלחמה כ-1,800 יהודים. הגטו שבמקום חוסל ביוני לספטמבר
1942, ויהודי המקום גורשו לחלמנו.